

BIULETYN NTIE

Nr 2 (41)

Rok XIV

Katowice

wrzesień 2010

I. Posiedzenie Zarządu NTIE

W dniu 12 września 2010 r. w Hotelu Orbis Wrocław we Wrocławiu ul. Powstańców Śląskich 7 odbyło się posiedzenie Zarządu NTIE. Zebraniu przewodniczył prof. zw. dr hab. Henryk Sroka, Prezes NTIE IV kadencji. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Zarządu:

prof. zw. dr hab. Witold Abramowicz
prof. dr hab. Andrzej Kobyliński
prof. dr hab. Marian Niedźwiedziński
dr Magdalena Kotnis
dr Artur Rot
prof. dr hab. Małgorzata Pańkowska

oraz zaproszeni goście:

prof. zw. dr hab. Jerzy Kisielnicki - Przewodniczący Rady Naukowej
prof. zw. dr hab. Zdzisław Szyjewski - Członek Rady Naukowej
prof. zw. dr hab. Adam Nowicki – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
prof. zw. dr hab. Witold Chmielarz - Członek Komisji Rewizyjnej
prof. dr hab. Mieczysław Owoc – Przewodniczący Komisji Konkursu Prac Dyplomowych
dr Iwona Chomiak – Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego X Konferencji Naukowo-Dydaktycznej „Systemy Informacyjne w Zarządzaniu Organizacją, Nauka, Dydaktyka, Praktyka”.

Posiedzenie odbyło się zgodnie z ustalonym porządkiem przesłanym wcześniej członkom Zarządu i zaproszonym gościom pocztą elektroniczną.

PRZEBIEG SPOTKANIA

1. Otwarcie posiedzenia i przywitanie gości

Prof. Henryk Sroka przywitał przybyłych na posiedzenie Zarządu i zaprosił do dyskusji zgodnie z zaplanowanym porządkiem obrad.

2. Przygotowania do Konferencji Naukowo-Dydaktycznej „Systemy Informacyjne w zarządzaniu organizacją, Nauka, Dydaktyka i Praktyka”

Prof. Adam Nowicki, dr Iwona Chomiak-Orsa, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji i dr Artur Rot scharakteryzowali stan przygotowań do X Konferencji Naukowo-Dydaktycznej NTIE, planowanej na 13-14 września br. we Wrocławiu (<http://www.sizo.ue.wroc.pl/node/6>).

Konferencja została połączona z Jubileuszem 70 lecia urodzin prof. Adama Nowickiego .

3. Realizacja XIV edycji Konkursu Prac Dyplomowych

Prof. Mieczysław Owoc poinformował, że ogółem na Konkurs zgłoszono 9 prac, w tym 7 prac magisterskich i 2 prace licencjackie z Wyższej Szkoły Bankowej i z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Prace magisterskie przesłano z następujących uczelni: 1 pracę z Akademii Ekonomicznej w Katowicach, 2 prace z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, 2 prace ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, 1 pracę z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i 1 pracę z Uniwersytetu Gdańskiego.

Zgodnie z regulaminem Konkursu Prac Dyplomowych NTIE każda praca była oceniana przez dwóch niezależnych recenzentów. W tym roku do groma recenzentów prac konkursowych należeli:

Prof. dr hab. Jadwiga Sobieska-Karpińska, UE Wrocław,
Prof. dr hab. Agnieszka Szewczyk, Uniwersytet Szczeciński,
Prof. dr hab. Małgorzata Nycz, UE Wrocław,
Prof. dr hab. inż. Jerzy S. Zieliński, Uniwersytet Łódzki,
Prof. dr hab. Andrzej Gospodarowicz, UE Wrocław,
Prof. dr hab. Witold Chmielarz, Uniwersytet Warszawski,
Prof. dr hab. Jerzy Kisielnicki, Uniwersytet Warszawski,
Prof. dr hab. Edward Kolbusz, Uniwersytet Szczeciński,
Prof. dr hab. Jerzy Korczak, UE Wrocław,
Prof. dr hab. Zdzisław Szyjewski, Uniwersytet Szczeciński,
Prof. dr hab. Wojciech Olejniczak, Uniwersytet Szczeciński,
Prof. dr hab. Kazimierz Perechuda, UE Wrocław,
Prof. dr hab. Leszek Kiełtyka, Politechnika Częstochowska,
Prof. dr hab. Andrzej Małachowski, UE Wrocław,
Prof. dr hab. Andrzej Bytniewski, UE Wrocław,
Prof. dr hab. Dariusz Dziuba, Uniwersytet Warszawski,
Prof. dr hab. Zygmunt Drążek, Uniwersytet Szczeciński.

Prace były oceniane według następujących kryteriów:

- 1.aktualność i ważność tematyki pracy,
- 2.przydatność dla praktyki,
- 3.badania własne,
- 4.oryginalność,
- 5.wykorzystana literatura,
- 6.język i forma pracy.

Recenzenci przesłali recenzje w terminie do 7 lipca 2010 r. Wszyscy recenzenci wykonali swoje zadanie bez wynagrodzenia i za poświęcony czas i wysiłek należą im się szczególne podziękowania.

Posiedzenie Komisji Konkursowej odbyło się dnia 8 lipca 2010 roku. Skład Komisji Konkursowej stanowili pracownicy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu:

Przewodniczący: dr hab. inż. Mieczysław L. Owoc, prof. UE

Sekretarz: dr hab. Maria A. Mach, prof. UE

Członkowie: dr Wiesława Gryncewicz,
mgr Aleksander Fafuła.

Pragniemy serdecznie podziękować Panu Profesorowi i całej Komisji Konkursu Prac Dyplomowych za sprawne przeprowadzenie XIV Edycji Konkursu.

Biorąc pod uwagę oceny recenzentów, Komisja Konkursu Prac Dyplomowych przyjęła następujące ustalenia:

I) w grupie prac magisterskich:

1 miejsce: Szymon Łazaruk, *Integracja heterogenicznych baz danych z wykorzystaniem technologii semantycznych*, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, promotor: prof. dr hab. Witold Abramowicz;

2 miejsce: Emilia Kuśmierczuk, *Marketing afiliacyjny - stan obecny i perspektywy rozwoju*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, promotor: dr Michał Goliński;

3 miejsce: Aleksandra Ochman, *Zastosowanie interaktywnej telewizji cyfrowej w nauczaniu na odległość*, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, promotor: prof. dr hab. Małgorzata Pańkowska;

II) w grupie prac licencjackich:

1 miejsce: Krzysztof Konopka, *Tworzenie portalu społecznościowego wykorzystującego technologie semantyczne na przykładzie porównywarki usług finansowych*, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, promotor: dr Krzysztof Węcel;

wyróżnienie: Dawid Pajak, *Projekt systemu zarządzania treścią na potrzeby handlu internetowego*, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, WSB Poznań, promotor: dr hab. Ewa Ziemia.

W trakcie X Konferencji Naukowo-Dydaktycznej „Systemy Informacyjne w zarządzaniu organizacją, Nauka, Dydaktyka, Praktyka” laureatom i ich promotorom wręczono nagrody i okolicznościowe dyplomy.

Serdecznie Gratulujemy !!!

4. NTIE jako organizacja pożytku publicznego - korzyści i ograniczenia

Prof. M.Pańkowska przedstawiła korzyści i uwarunkowania przekształcenia Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej w organizację pożytku publicznego (opp). Uzyskanie statusu opp nie jest sprawą prostą. Trzeba spełnić łącznie wiele warunków, opisanych w *Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* z dnia 24 04 2003 r.:

- organizacja musi prowadzić działalność na rzecz ogółu społeczności, działalność musi być społecznie użyteczna,
- cały dochód przeznacza na działalność pożytku publicznego,

- posiada zapisy w statucie dotyczące niezależnego organu kontrolnego (komisja rewizyjna) oraz ograniczenia wykorzystania majątku organizacji, a także ograniczenia dotyczące zakupów od podmiotów związanych z członkami organizacji,
- podlega wpisowi do KRS,
- sporządza i ogłasza do publicznej wiadomości sprawozdanie merytoryczne oraz finansowe ze swojej działalności, która zawsze podlega badaniu przez biegłych sądowych.

Działalność pożytku publicznego to działalność prowadzona w sferze zadań publicznych obejmujących m.in. zadania nauki i edukacji. Zgodnie z *Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* przywileje organizacji pożytku publicznego są następujące:

- zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych,
- zwolnienie i obniżki podatku od nieruchomości,
- zwolnienie z podatku od czynności cywilnoprawnych,
- zwolnienie z opłat skarbowych,
- zwolnienie z opłat sądowych w sprawach cywilnych,
- preferencje związane z nieruchomościami (darowizna nieruchomości, sprzedaż nieruchomości),
- nieodpłatny, ułatwiony dostęp do publicznego radia i telewizji,
- prawo do otrzymywania wpłat z 1% podatku od obywateli,
- inne korzyści (efekt wizerunkowo-marketingowy).

Ubieganie się o nadanie statusu opp dla NTIE wymaga podjęcia wielu czynności, związanych przede wszystkim ze zmianą struktury wewnętrznej stowarzyszenia oraz zapisów statutu. Warto jednak ten trud podjąć, ponieważ uzyskanie statusu opp jest nobilitacją, lokującą nasze stowarzyszenie w gronie najznamienitszych przedstawicieli sektora pozarządowego, cieszących się już z założenia społecznym zaufaniem i szacunkiem. Dyskusja nad przekształceniem NTIE w organizację opp i głosowanie w tej sprawie odbędzie się podczas Walnego Zjazdu Członków NTIE we wrześniu 2011 r.

5. Międzynarodowa Letnia Szkoła Semantyki i możliwości współpracy międzynarodowej

Prof. Witold Abramowicz poinformował o zorganizowanej na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu Międzynarodowej Letniej Szkole Semantyki, na którą udało mu się pozyskać 36 uczestników z 8 krajów tj. Niemcy, Brazylia, Szwajcaria, Izrael, Szwecja, Polska, Litwa, Węgry. Katedra Informatyki Ekonomicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu realizowała i realizuje szereg projektów związanych z semantycznymi aspektami systemów informacyjnych. Kierownik katedry – profesor Witold Abramowicz, został członkiem zarządu STI – Semantic Technology Institute International, odpowiedzialnym za strategię rozwoju oraz współpracę międzynarodową.

Prof. Witold Abramowicz przedstawił wizję współpracy NTIE z innymi stowarzyszeniami informatyki gospodarczej z krajów europejskich tj. Niemcy, Austria, Francja. W lutym 2011 powstanie międzynarodowy klaster stowarzyszeń informatyki społecznej, którego członkiem może zostać NTIE.

6. Konsorcjum Doktoranckie w 2011 r. oraz Walny Zjazd Członków NTIE.

Termin Walnego Zjazdu Członków NTIE zsynchronizowano z terminem Konsorcjum Doktoranckiego. Wzorem lat ubiegłych, organizacji tego przedsięwzięcia podjął się prof. Marian Niedźwiedziński z Uniwersytetu Łódzkiego.

Konsorcjum i Walny Zjazd Członków NTIE odbędą się w dniach

27 -28 września 2011 r.

**w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym
Uniwersytetu Łódzkiego
w Łodzi, ul Rogowska 26**

Należy podkreślić, że ideą Konsorcjum Doktoranckiego jest prezentacja koncepcji prac doktorskich oraz dyskusja nad tematami prac w obecności promotorów. W związku z powyższym zalecana jest obecność promotorów prezentowanych prac doktorskich na Konsorcjum.

W trakcie Walnego Zjazdu Członków NTIE przewidywana jest dyskusja nad przekształceniem NTIE w organizację pożytku publicznego, głosowanie nad zmianami w statucie i wybory nowych władz NTIE. Wybory zostaną poprzedzone sprawozdaniem z działalności Zarządu IV Kadencji, Komisji i Sądu Koleżeńskiego. Zostanie wybrany nowy Zarząd NTIE, rada naukowa, Sąd Koleżeński, Komisja Rewizyjna i Komisja Konkursu Prac Dyplomowych NTIE.

7. Informacja o stanie wpłat składek członkowskich

Wielokrotnie ponawiane prośby o wpłatę składek członkowskich nie przynoszą oczekiwanych rezultatów, albowiem jest jeszcze duża grupa członków NTIE, którzy zalegają z wpłatami. Każde Walne Zgromadzenie NTIE wymaga aktualizacji listy członków. Z chwilą przekształcenia NTIE w organizację opp zapis w Statucie o skreśleniu osób, które mają zaległości w płaceniu składek członkowskich powyżej dwóch lat będzie konsekwentnie przestrzegany.

W każdej chwili członek NTIE może sprawdzić ile składek wpłacił lub ile nie wpłacił. Wszelkie zapytania w tej sprawie prosimy kierować do Skarbnika NTIE mgr Edyty Abramek na adres: edyta.abramek@ae.katowice.pl

**Zwracamy się z uprzejmą prośbą do wszystkich członków NTIE
o uregulowanie składek**

8. Sprawy różne

Prof. Marian Niedźwiedziński poinformował, że dnia 18 października br. odbędzie się na Uniwersytecie Łódzkim w Łodzi uroczyste oddanie do użytku Centrum Informatyczno Ekonometrycznego. Na tę uroczystość zostaną zaproszeni Dziekani Uczelni z Polski. W programie uroczystości między innymi odbędzie się wykład prof. Belki o możliwościach wyjścia z kryzysu.

II. Konferencja Naukowo-Dydaktyczna NTIE "Systemy Informacyjne w Zarządzaniu Organizacją. Nauka. Dydaktyka. Praktyka"

W dniach 13-14 września 2010 r. w Hotelu Orbis Wrocław we Wrocławiu odbyła się X Konferencja Naukowo-Dydaktyczna NTIE. Uroczystego otwarcia Konferencji dokonał J.M. Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, prof. Bogusław Fiedor.

Gośćmi Honorowymi Konferencji byli J.M. Rektor Politechniki Częstochowskiej prof. Maria Nowicka-Skowron oraz Dziekan Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, prof. Arnold Pabian.

W konferencji udział wzięli przedstawili referaty pracownicy naukowcy z uczelni krajowych, zajmujący się problematyką systemów i technologii informatycznych na potrzeby zarządzania.

Przemówienie jubileuszowe 15lecia NTIE wygłosił prof. Henryk Sroka, Prezes NTIE. Uroczystość wręczenia dyplomów i nagród laureatom Konkursu Prac Dyplomowych NTIE poprowadził prof. Mieczysław Owoc.

Wykład inauguracyjny nt."Rola ICT w tworzeniu konkurencyjnej gospodarki Polski na globalnym rynku" wygłosił prof. Jerzy Kisielnicki.

W pierwszym dniu Konferencji obrady toczyły się w dwóch sesjach. Moderatorem Sesji A pt.: Systemy informatyczne w biznesie był prof. Zdzisław Szyjewski. W trakcie Sesji A uczestnicy Konferencji wysłuchali następujących referatów:

- Modelowanie wymagań użytkowników systemu z zastosowaniem metod obiektowych (autor Bogdan Burkot),
- Innowacyjność domen .tel we wspieraniu komunikacji przedsiębiorstwa z klientami (autor Artur Kotwica),
- Studium przypadków w badaniach nad wzajemnymi relacjami pomiędzy systemami zarządzania jakością i systemami zarządzania wiedzą w organizacjach wytwarzających oprogramowanie (autor Karol Chrabański),
- Ocena efektywności ekonomicznej projektów automatyzacji systemów rozliczeń na przykładzie centrum finansowego międzynarodowego koncernu branży motoryzacyjnej (autor Mirosław Dyczkowski).

Moderatorem Sesji B pt.: Kierunki rozwoju systemów informatycznych był prof. Witold Chmielarz. W Sesji B zaprezentowano następujące referaty:

- Reprezentacja wiedzy w systemie wyszukiwania ekspertów EXTRASPEC (autor Krzysztof Więcel),
- Integracja procesów biznesowych w rozproszonych systemach gospodarki elektronicznej (autor Grzegorz Bartoszewicz),
- Modelowanie symulacyjne stochastycznych procesów logistycznych (autor Marek Melaniuk),
- Modele rozwoju organizacyjnego polskich przedsiębiorstw - orientacja na procesy a wdrażanie mechanizmów organizacyjnego uczenia się z wykorzystaniem Business Process Intelligence (BPI) i Service Oriented Architecture (autor Wojciech Cieśliński).

Na Sesji Plenarnej wystąpili przedstawiciele praktyki gospodarczej:

- Prezes RODAN SYSTEMS S.A. dr Witold Staniszkis - "OFFICEOBJECTS®- Uniwersalne środowisko zarządzania informacją i procesami działalności",
- Prezes BPSC Franciszek Szweda, Stanisław Kuźnik - "System ERP w Grupie Kapitałowej - praktyczne aspekty wdrożenia",
- Prezes CONSORG Sp. z o.o. dr Zbigniew Twardowski - "ERP i BI w poszukiwaniu efektu synergii".

W dn. 13 września br. wieczorem odbyła się uroczystość Jubileuszu 70-lecia urodzin prof. Adama Nowickiego. Uroczystość poprowadził prof. Jerzy Korczak. Okolicznościowe laudacje wygłosili m.in. J.M. Rektor Prof. Bogusław Fiedor, J.M. Rektor prof. Maria Nowicka-Skowron, Dziekan WZliF P.Cz. Prof. Arnold Pabian, Dziekan WZliF U.E. Prof. Jerzy Dziechciarz.

W dn. 14 września br. uczestnicy Konferencji prowadzili dyskusje nad rozwojem kierunków dydaktycznych (Sesja 1) i nad wykorzystaniem nowoczesnych technologii w dydaktyce (Sesja 2). W panelu dyskusyjnym sesji 1 udział wzięli: prof. Andrzej Kobyliński (moderator) prof. Jerzy Korczak, prof. Jerzy Gołuchowski, prof. Zygmunt Drażek (zdalnie z Australii), prof. Zdzisław Szyjewski i prof. Jerzy Zieliński. W panelu dyskusyjnym sesji 2 wystąpili m.in. prof. Marian Niedźwiedziński (przewodniczący), prezes Franciszek Szweda, prezes Witold Staniszkis, prof. Ludosław Drelichowski, prof. Małgorzata Nycz i prof. Waldermar Wolski.

W Konferencji udział wzięło około 100 osób reprezentujących środowisko naukowe i praktykę gospodarczą. Referaty i okolicznościowe wystąpienia opublikowano w 3 tomach wydanych przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu:

- Tom 1 Systemy Informacyjne w Zarządzaniu, Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia profesora Adama Nowickiego, pod redakcją Jerzego Korczaka, Iwony Chomiak-Orsa i Henryka Sroki,
- Tom 2 Systemy Informacyjne w Zarządzaniu, Przegląd naukowo-dydaktyczny, Wydanie Jubileuszowe z okazji 15-lecia Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej, pod redakcją Adama Nowickiego, Iwony Chomiak-Orsa, Henryka Sroki,
- Tom 3, Systemy Informacyjne w Zarządzaniu, Zastosowania praktyczne, Wydanie Jubileuszowe z okazji 15-lecia Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej, pod redakcją Jadwigi Sobieskiej-Karpińskiej, Iwony Chomiak-Orsa, Henryka Sroki.

ORGANIZATOR KONFERENCJI:

**Katedra Inżynierii Systemów Informatycznych
Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego
we Wrocławiu**

WSPÓLORGANIZATORZY KONFERENCJI:

**Instytut Informatyki Ekonomicznej,
Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej (NTIE)
Biuro Projektowania Systemów Cyfrowych S.A.
ul. Gałeczki 61, 41-506 Chorzów**

RODAN SYSTEMS S.A.

Wytwórnia Wód Mineralnych "MINERAL" Sp. Z.P.Chr. M.Duda-A.Maślanka

CEZAL Wrocław S.A.

***Organizatorom i Współorganizatorom
Dziękujemy!***

III. Konferencje Naukowe

Środowisko akademickie przyjęło zwyczaj organizowania wielu konferencji naukowych pod patronatem NTIE. Informacje o Konferencjach umieszczane są na stronie internetowej NTIE (www.ntie.org.pl). Przypominamy, że w tym roku odbędą się następujące konferencje:

XXV Jubileuszowa Konferencja Naukowa
Systemy Wspomagania Organizacji **SWO'2010**
Organizator: Katedra Informatyki AE Katowice
Termin: **21-22 października 2010**
Miejsce: Hotel "Daniel"
Sanatoryjna 32a, 43-450 Ustroń
Strona www: <http://web.ae.katowice.pl/swo2010/>

Technologie informatyczne w administracji publicznej i służbie zdrowia
czyli IT w służbie efektywnego Państwa

Organizator:

Katedra Informatyki Gospodarczej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Termin: **9 grudnia 2010 r.**

Miejsce: Aula II, Gmachu C Szkoły Głównej Handlowej,
Al. Niepodległości 128 (róg Madalińskiego) w Warszawie

Strona www: <http://www.tiapisz.edu.pl>

II Konferencja Naukowa Wydziału Informatyki i Komunikacji

Wiedza i Komunikacja w Innowacyjnych Organizacjach

Komunikacja elektroniczna

Organizator: Wydział Informatyki i Komunikacji

Termin: **24 stycznia 2011**

Miejsce: Akademia Ekonomiczna, Katowice

Strona www: <http://www.wik.ae.katowice.pl/konferencja/>

Serdecznie Zapraszamy do uczestnictwa w Konferencjach

Organizatorów przyszłych Konferencji prosimy o zgłaszanie informacji w Kalendarium Konferencji

IV. Składki Członkowskie

Przypominamy, że wpisowe wynosi 50zł. a roczna składka członkowska Towarzystwa wynosi 30zł, (dla studentów 15zł.).

Prosimy o uregulowanie należności dokonując wpłat na konto:

**Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej
ING Bank Śląski S.A.
Oddział O/Katowice
ul. Mickiewicza 3
Nr. Konta: 57 1050 1214 1000 0023 4356 2829**

IV. Życzenia

Wszelkiej pomyślności w Nowym Roku Akademickim 2010/2011 !!!

**Dużo udanych projektów naukowych i satysfakcji
z pracy dydaktycznej wszystkim członkom NTIE**

życzy

**prof. zw. dr hab. Henryk Sroka
Prezes NTIE**

V. Aktualizacja bazy adresów e-mail

Bardzo prosimy członków Towarzystwa o sprawdzenie czy na stronie WWW NTIE <http://www.ntie.org.pl> znajdują się aktualne adresy e-mail. Wszystkie zmiany proszę zgłaszać do Sekretarza Małgorzaty Pańkowskiej, pank@ae.katowice.pl

---

Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej
40-226 Katowice tel. /32/251 72 77
ul. Bogucicka 3 fax. /32/251 72 77
<http://www.ntie.org.pl>

Opracowała: Małgorzata Pańkowska